

Klinisk biokemi og Internettet

Ulrik Gerdes



Hvad er det for et euforiserende stof, der kaldes DOI? Det burde vi vel vide på Klinisk Biokemisk Laboratorium, når vi udfører analyser for misbrugsstoffer. DOI? Jeg var helt blank, men kunne 2-3 minutter senere svare: Det er 2,5-dimethoxy-4-iodoamfetamin. Stoffet er halucinogent, har en virknings-tid

på op til 30 timer og kan medføre alvorlige forgiftninger, at dømme efter nogle tilfælde i Biggleswade i Sydøstengland for nogle uger siden.

Forklaringen er naturligvis, at jeg sad foran min computer, da jeg fik spørgsmålet, og hurtigt kunne søge på Internettet. Nøgleoplysningerne om DOI fandtes på Wikipedia, som er et kæmpestort leksikon der skrives af folk på Internettet. Der findes nu omkring 6,5 millioner artikler på 250 forskellige sprog, og flere søgemaskiner inkluderer automatisk søgninger i Wikipedia.

Jeg begyndte i den forbindelse at spekulere på, hvorfor der ikke findes et "Wikilab", dvs. en portal eller encyklopædi med kliniske biokemiske informationer for fagfolk? Vi har jo mange typer af informationer, som i høj grad egner sig til at blive samlet, redigeret, ordnet og lagt ud til fælles brug, både for laboratoriepersonale og klinikere.

Der findes naturligvis meget om klinisk biokemi på Internettet, men det er en meget heterogen informationsmængde, som er spredt på et stort antal websites af forskellig oprindelse og kvalitet; selv indenfor små områder som fx Norden. Det betyder måske ikke så meget i hverdagen, men det kan gøre det forbavsende svært, hvis man fx leder efter et laboratorium der udfører en bestemt analyse, eller gerne vil studere andre afdelingers anbefalinger vedrørende en biokemisk udredning eller en fortolkning. Og så har jeg bemærket, at mange websites indenfor området er ret isolerede på Internettet, dvs. at der ikke findes links fra andre steder og at de ikke

selv har links til andre steder. Det gør det svært at finde disse websites med de gængse søgemaskiner, især hvis de er placeret dybt inde i større content management systems, som det fx et tilfældet med en del danske kliniske biokemiske afdelinger på www.sundhed.dk.

Hvis man ville konstruere et effektivt website for klinisk biokemi, så er det afgørende at bruge et moderne, fleksibelt værktøj, som fx det der anvendes på Wikipedia og i andre projekter under Wikimedia, hvor bl.a. søgefaciliteterne er meget fornemme. Og man skal ikke forsøge at låse strukturen til en fast skabelon og slet ikke til en database med koder og navne på biokemiske analyser. Sådanne databaser findes og de kan være udmærkede, hvis man ved præcist hvad man leder efter (og ikke staver forkert i søgefeltet), men de er for besværlige i daglig praksis: Det er ofte lettere at slå op i en bog! Det smarte ved moderne internetværktøjer er jo bl.a. at de kan søge på kryds og tværs i tekster, selv kan kategorisere søgeresultaterne og sågar også kan håndtere almindelige stavefejl.

En udvikling og vedligeholdelse af et større "Wikilab" ville være et stort arbejde, men det er arbejde som alligevel skal udføres i en eller form, og som jo pågår spredt mange steder. Det ville være fagligt udfordrende og ville også være til glæde for vores rekvirenter, især hvis informationerne på websitet kan hentes via links i elektroniske patientjournaler etc., dvs. at de klinisk biokemiske informationer er tilgængelige ved fingerspidserne.

Kunne man eventuelt udvikle et fælles nordisk website? Der findes flere nordiske lærebøger indenfor sundhedsvidenskab og det varer ikke så længe før computergenererede oversættelser mellem de nordiske sprog bliver pålidelige, så hvorfor i grunden ikke?

Reference

<http://www.wikipedia.org>